

Шымкент қаласы білім
бөлімінің балабақшасы
«Лилия» жауапкершілігі
шектеулі серіктестігі

Товарищество с органиченной
ответственностью Ясли-сад
«Лилия» отдела образования
города Шымкент

Бұйрық №123/2

«Педагогикалық әдеп кеңестерін
өткізу туралы»

27.08.2025ж.

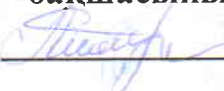
ЖШС «Лилия» бөбекжай - бақшасында 2023-2024 оқу жылының жылдық жоспарына сәйкес, ұстаз бен балалардың арасында дұрыс қарым-қатынас орнату, ұстаздың жоғары кәсіби мәдениетін қалыптастыру, қоғамдағы беделін көтеру және білім ордасында жақсы әрі таза адамгершілік ортаны сақтау мақсатында оқу жылы ішінде 3 рет педагогикалық әдеп кеңесі өткізілсін.

5. Педагогикалық Әдеп кеңесін өткізу Кеңес төрағасына жүктелсін.
6. Осы бұйрықтың орындалуын қадағалау балабақша әдіскері У.Ахметоваға жүктелсін.

«Лилия» бөбекжай
балабақшасының меңгерушісі

Л.И.Яворская

«Бекітемін»
ЖШС «Лилия» бөбекжай-
бақшасының меңгерушісі:

 Л.И.Яворская

ЖШС «Лилия» бөбекжай-бақшасының педагогикалық әдеп кеңесінің
2025–2026 оқу жылындағы жұмыс жоспары

№	Мазмұны	Мерзімі	Аяқталу нысаны
1	Педагогикалық әдеп кеңесінің №1 отырысында қаралатын мәселелер: 1. Педагогикалық әдеп кеңесінің жұмыс жоспарымен таныстыру 2. №190 бұйрық және педагогикалық әдеп кодексімен таныстыру 3. Баламен қарым-қатынас әдебі және қызметтік міндет 4. Педагогтің сыртқы келбеті	Қыркүйек 2025	Хаттама
2	№2 отырыста қаралатын мәселелер: 1. Әріптестер мен өзара сыйластық мәдениеті; 2. Педагогтың сөйлеу әдебі және дауыс ырғағы; 3. Бақша ішіндегі шағымдарды қарастыру 4. Қоғамдық ортадағы мұғалім бейнесі.	Қаңтар 2026	Хаттама
3	Педагогикалық әдеп кеңесінің №3 отырысы: 1. Ата-анамен қарым-қатынас әдебі 2. Шағым, ұсыныс, түсіндіру мәдениеті 3. Педагог имиджі 4. Балаларға бағытталған зорлық-зомбылықтың алдын алу	Мамыр 2026	Хаттама

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ӘДЕП ЖӨНІНДЕГІ КЕҢЕС ОТЫРЫСЫНЫҢ №1 хаттамасы

Катысканлар: 7

8.09. 2025жыл

Күн тәртібі:

1. Педагогикалық әдеп кеңесінің жұмыс жоспарымен таныстыру
2. №190 бұйрық және педагогикалық әдеп кодексімен таныстыру.
3. Баламен қарым-қатынас әдебі және қызметті, міндеті.
4. Педагогтің сыртқы келбеті.

Тыңдалды:

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша педагогикалық әдеп кеңесінің торағасы Л.И.Яворская сөз алды:
- «Саламатсыздар ма, әріптестер! Балабақшамызда өткізілетін Педагогикалық әдеп кеңесінің мақсаты – ұстаз бен балалардың арасында дұрыс қарым-қатынас орнату, ұстаздың жоғары кәсіби мәдениетін қалыптастыру, қоғамдағы беделін көтеру және білім ордасында жақсы әрі таза адамгершілік ортаны сақтау болып табылады. Кеңес құрамы Қазақстан Республикасының «Білім туралы» және «Педагог мәртебесі туралы» заңдарына сәйкес, сондай-ақ №190 бұйрық негізінде бекітілді. Әдеп кеңесінің мүшелері ұйымның әділ, әрі ашық жұмыс жасауына, педагогтердің құқығын қорғауға, ұжымдық мәселелерді мәдениетпен шешуге ықпал етеді. Педагогикалық әдеп кеңесінің негізгі міндеті: кәсіби мәдениетті дамыту: Педагогтердің кәсіби этикасын қалыптастырып, жұмыс барысында әдеп бұзушылықтардың алдын алу. Психологиялық ахуалды жақсарту: Білім беру ұжымында және топта қолайлы, адамгершілік-психологиялық орта құру. Даулы жағдайларды шешу: Мұғалімдер, ата-аналар мен балалардың арасында туындаған түсініспеушіліктер мен дауларды әділ реттеуге ықпал ету. Құқық пен мәртебені қорғау: Педагогтің қоғамдағы беделін, кәсіби ар-ұжданы мен құқықтарының сақталуын қамтамасыз ету болып табылады, - деп Педагогикалық әдеп кеңесінің жұмыс жоспарына тоқталып, биылғы оқу жылында кеңесте қаралатын мәселелерді атап өтіп, сөз соңында педагогикалық кеңес мүшелерінің құрамында өзгерістің жоқ екенін айтып, сөзін аяқтады.

Күн тәртібіндегі екінші мәселе бойынша сөз кезегін Білім басқармасы Әдістемелік орталығы ҚММ-ның «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту сапасын қамтамасыз ету» бөлімінің әдіскері К.А.Абенова алды.

-Бүтінгі отырыстың маңызды бағыттарының бірі-педагогтердің кәсіби әдеп нормаларын реттейтін №190 бұйрық және педагогикалық әдеп

кодексінің негізгі талаптарымен таныстырып, бұл құжаттар педагогтің қызметтік міндетін орындауға, мінез-құлқын, қарым-қатынас мәдениетін және қоғам алдындағы жауапкершілігін айқындайтынын айтты. №190 бұйрық педагогтің әдебі мен жүріс-тұрысына қойылатын негізгі талаптарды белгілейді. Атап айтқанда, әр педагог өз кәсіби міндетін атқару кезінде адамгершілік қағидаларын ұстануы, тәрбие мен оқыту үдерісінде әділдік, сыйластық, бейтараптық танытуы тиіс. Педагогикалық әдеп көдексі қызметкерлердің әріптестерімен, ата-аналармен, балалармен, сондай-ақ қоғамлық ортада Өзін-өзі ұстау мәдениетін реттейді. Кодекс нормаларын сақтау ұжым ішіндегі өзара сыйластықты нығайтып, білім беру сапасын арттырады. Осы құжаттармен танысу және олардың талаптарын орындау педагогтердің кәсіби жауапкершілігі. Алдағы уақытта осы нормаларды түсіндіру жұмыстары, кеңес беру және тәжірибеде қолдану арқылы іске асырылатын болады,- деп толық тоқталып өтті.

2. Күн тәртібіндегі үшінші мәселе бойынша кеңес мүшесі, ЖШС «Лилия» бөбекжай-балабақшасы тәрбиешісі – О.В.Рыбникова сөз алды.

- Бүгінгі баяндаманың негізгі мақсаты-педагогтің балаға деген қарым-қатынасына қойылатын әдептік талаптарды нақтылау және қызметтік міндетті орындаудағы жауапкершілікті еске алу. Баламен қарым-қатынас әдебі ең алдымен құрмет, шыдамдылық, мейірімділік және әділдік қағидаларына негізделуі тиіс. Баланың жас ерекшелігін, темпераментін, психологиялық жағдайын ескере отырып қарым-қатынас орнату-педагогтің кәсіби міндетінің бір бөлігі. Қазақстан Республикасының заңнамасына және №190 бұйрыққа сәйкес, педагог баланың ар-намысы мен құқығын қорғауға, сенімді орта қалыптастыруға, дөрекілікке жол бермеуге міндетті. Дауысты көтеру, кемсіту, қорқыту немесе салғырт қарау - әдепке қайшы әрекеттер болып есептеледі.

Сонымен қатар мұғалімнің қызметтік міндеті тек оқыту және тәрбиелеумен шектелмейді. Ол баланың психологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз етуші тұлға. Тыңдау мәдениеті, түсіндіру тәсілі, тіл табысу дағдысы әр педагогтің күнделікті тәжірибесінде көрініс табуы қажет. Осы бағыттағы жұмыстар жыл бойы бақылауда болып, қажет жағдайда әдістемелік қолдау, кеңес беру және ата-анамен бірлескен түсіндіру шаралары ұйымдастырылады,- деп толық оқып шықты.

3. Күн тәртібіндегі үшінші мәселе бойынша сөз кезегін тәрбиеші Л.Л.Хоменко алып, кеңес мүшелерімен амандасып, сөзін бастады.

-Әр тәбиеленушіге жол сілтеп, оның бойына жақсы қасиеттер сіңіретін бірден-бір жан болса, ол – ұстаз деп сөзін бастады. «Шәкірттің жақсы болмағы – ұстазынан» деп дана халқымыз айтқандай, ұстаз балалардың білім нәрімен сусындатып, қолынан келгенін үйретіп, бағыт-бағдар беріп қана қоймай, сыртқы келбетімен, киім киісімен, өзін ұстау әдебімен үлгі бола білуі

тиіс екенін айтып, балалардың мұғалімнің біліміне ғана емес, жоғарыда аталған қасиеттеріне де ерекше көңіл бөліп, тәлім алатынын айтты. Педагогтің сыртқы келбеті — оның ішкі мәдениетінің, кәсібилігі мен ұқыптылығының айнасы деп, Ұстаз әрқашан таза, жинақы, классикалық үлгіде киініп, өзгелерге үлгі көрсете білуі қажет екенін, ұстаз салдыр — салақ киініп, шашын сәндемей, бет жүзін әсемдемей, сабаққа келетін болса, ондай ұстазды балалар құрметтемейді деп, қорытынды сөзін былай аяқтады: А.С. Макаренко кезінде эстетикалық талғамнан қалған мұғалімді сабаққа жібермеген. Мұғалімнің мәдениетсіз көрінісі балалардың психикасын бұзады,- деп толық тоқталып өтіп, сөзін аяқтады.

Қорытынды сөзді Кеңес төрағасы Л.И.Яворская алып, қысқаша былай деді.

-Құрметті кеңес мүшелері және отырысқа қатысушылар! Бүгінгі бас косуда №190 бұйрық пен педагогикалық әдеп кодексінің негізгі талаптары талқыланды. Сондай-ақ баламен қарым-қатынас әдебі және қызметтік Міндеттер төңірегінде маңызды мәселелер қозғалды. Осы айтылған бағыттар әр қызметкердің күнделікті жұмысында басшылыққа алынуы тиіс. Сондықтан әріптестерді өз кәсіби міндеттеріне жауапкершілікпен қарап, әдеп нормаларын сақтауға шақырамын,- деп сөзін қорытындылады.

Кеңес шешімі:

1. Педагогикалық әдеп кеңесінің жұмыс жоспары бойынша жұмыстар жалғастырылсын;
- 2 Барлық педагогтер №190 бұйрық талаптарымен таныстырылсын, жұмыстар жасалсын;
2. Баламен қарым-қатынас әдебін сақтау бойынша бақылау жүргізілсін.
- 3 . Педагогтің сыртқы келбетіне көп көңіл бөлінсін, сырт келбеттері талапқа сай болу қадағалансын.

Кеңес төрағасы:

Хатшы:

Л.И.Яворская

А.А.Сыздыкова

ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ӘДЕП ЖӨНІНДЕГІ КЕҢЕС ОТЫРЫСЫНЫҢ №2 хаттамасы

Қатысқанлар: 7

12.01.2026ж

Күн тәртібінде |

1. Әріптестер мен өзара сыйластық мәдениеті;
2. Педагогтың сөйлеу әдебі және дауыс ырғағы;
3. Бақша ішіндегі шағымдарды қарастыру
- 4 Қоғамдық ортадағы мұғалім бейнесі.

Тыңдалды:

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе бойынша педагогикалық әдеп кеңесінің төрағасы Л.И.Яворская сөз алды.

- **Ұжымдағы сыйластық пен өзара қолдау-педагогикалық ортанын** сапасын айқындайтын басты көрсеткіштердің бірі. Әріптестер арасындағы қарым-қатынас мәдениеті тек еңбек нәтижесіне ғана емес, тұтас моральдық-психологиялық ахуалға әсер етеді. Педагогикалық әдеп нормалары бойынша ұжым мүшелері бір-бірімен әлепті сөйлесуге, тыңдай білуге, пікір алмасуда сабырлы болуға және бірінің беделіне нұқсан келтірмеуге міндетті. Дауыс көтеру, келемеждеу, менсінбеу, өсек немесе дөрекі мінез көрсету- қызметтік этикаға қайшы әрекеттер болып саналады. Қазақстан Республикасының №190 бұйрығында әріптестік қатынаста сыйластық, әділдік, жауапкершілік және сенім қарым-қатынасы сақталуы тиіс екені нақты көрсетілген. Ұжымдағы сыйластықты сақтау үшін мынадай қағидаларды ұстануды жөн көрдім:
- Сыпайылық пен құрмет: Әрбір әріптеске жасына, қызметіне қарамастан ізетпен қарау.
- Тиімді коммуникация: Ашық, шынайы және түсінікті тілде сөйлесу, өсек пен ғайбаттан аулақ болу.
- Уақытты бағалау: Жиналыстарға кешікпеу, басқалардың жұмыс уақыты мен жеке шекарасын сақтау.
- Қолдау көрсету: Қиын сәтте көмек қолын созып, жетістікке шынайы қуана білу. Мәдениетті сақтау жолдары
- Әріптестің жеке өмірі мен көзқарастарына төзімділік таныту.
- Сын айтқанда дөрекілікке бармай, кәсіби тұрғыдан конструктивті пікір білдіру.
- Қателік орын алған жағдайда кінәлаудың орнына, мәселені бірлесіп шешуге тырысу.
- Жұмыс орнындағы этика мен субординация ережелерін қатаң ұстану, - деп әр қайсысына тоқталып, түсіндіріп өтті.

2. Күн тәртібіндегі екінші мәселе «Педагогтың сөйлеу әдебі және дауыс ырғағы» тақырыбы бойынша кеңес мүшесі аға оқытушы С.Жолшыбекова сөз алды

- Балалармен, ата-аналармен және әріптестермен дұрыс қарым-қатынас орнату көбіне дауыс ырғағы мен тілдік мәдениетке байланысты. Педагогтың сөзі анық, түсінікті, сыпайы және келемежден тыс болуы тиіс. Педагогикалық әдеп нормаларына сай дауыс көтеру, бұйрықты сөйлеу, ашуланшақтық немесе менсінбеу, реңжітуге жол берілмейді. Өңгіме барысында жылы интонация, жылы лебіз, тыңдай білу дағдысы үлкен роль атқарады. (190 бұйрыққа сәйкес, педагог кез келген жағдайды түсіндіру кезінде әдепті сөз қолданып, тұлғаның жеке қадір-қасиетін құрметтеуге міндетті. Әсіресе балаға бағытталған сөйлеу мәнері оның психологиялық жай-күйіне әсер ететінін естен шығармау қажет. Дауыс ырғағы тек ақпарат берудің құралы емес, тәрбиелік ықпалы бар тәсіл болып табылады. Сенімді, сабырлы, жұмсақ үн баланың сенімін арттырып, ынталандырады. Ал қатал немесе немқұрайлы интонация жағымсыз атмосфера тудыруы мүмкін. Сөйлеу мәдениетін жетілдіру үшін өзін-өзі бақылау, айна алдында жаттығу жасау, сөйлеу лексикасын реттеу және кәсіби этика талаптарын сақтау маңызды. Бұл педагог беделін нығайтып, ұжымдық қарым-қатынасты жақсартады,-деп толық айтып өтті.

3. Күн тәртібіндегі үшінші мәселе «Бакша ішіндегі шағымдарды қарастыру» бойынша сөз кезегін №60 «Алпамыс» бөбекжай бақшасының логопеді – Н.Н.Арапова алды.

- Маған келіп түскен шағым туралы айтар болсам, медбике М.Попкова өз лауазымдық міндетін атқару барысында, яғни топтардың тазалығын тексеру барысында Лучик тобының тәрбиеші көмекшісінің тазалайтын тобын таза жумайтынын, кіре берістегі дорожкалардың тазаланбағанын және қол жуатын раковиналардың таза жуылмағандығын байқап, В. Мосинаға ауызшы ескерту жасап, 3 күн уақыт берген. 3 күннен кейін тексерсе ешқандай нәтиже шықпағанын анықтап, маған келіп В.Мосинаның үстінен докладной жазды. Сол шағымның мәтінімен танысып, В.Мосинаны кабинетіме шақыртып, түсінік алдым. Мосинаның айтуынша, отбасылық жағдайына байланысты жұмысты тиянақты атқара алмағанын, кәзіргі таңда өзін қолға алып, жұмысын тиянақты және таза жасайтынын айтып, уәдесін берді және түсініктеме жазып, маған қалдырды. Бұл жағдай бірінші рет болғандықтан В.Мосинаға ауысша ескерту берілді,- деп сөзін аяқтады.

4. Күн тәртібіндегі төртінші мәселе бойынша кеңес мүшесі О.В.Рыбникова сөз алды.

- «Алты алаштың басы қосылса төр мұғалімдікі» деп қазақтың біртуар ұлы Мағжан атамыз айтып кеткендей, қазақ халқы ұстазды ерекше қадірлеген,- деп сөзімді бастағым келіп отыр. Ұстаз болу қиын да қызықты жұмыс. Балаларға тек білім беріп қана қоймай, сонымен қатар үлгі-өнеге көрсету де маңызды.

«Адамның адамшылығы - жақсы ұстаздан» деп ұлы Абай айтқандай, мұғалім тәрбиесі мен

өнегесі оқушының болашақ азығы. Жақсы ұстазға кезігіп, тәлім-тәрбие алған шәкірттің жолы болды деген сөз,-деп ұстаздық қызмет туралы ұлы ғұламалардың сөздерін айтып, баяндамасын жалғастырды. Педагог қызмет барысында да, қоғамдық орындарда да өз абыройын сақтап, әдеп нормаларын ұстануы тиіс. Педагогикалық кодексе пен №190 бұйрыққа сәйкес,мұғалімнің сыртқы келбеті,сөйлеу мәнері, мінез-құлқы және қоғамдық ортадағы әрекеті кәсіби этикамен үйлесімді болуы қажет. Белгілі ортада педагогтің мәдениетті,кішіпейіл болуы - оның беделін арттыратын фактор. Мұғалім тек өз сабағында ғана емес, әлеуметтік желілерде,қоғамдық іс-шараларда, ата-аналармен кездесуде де өнегелі тұлға ретінде көрінуге міндетті.Ашық дауға түсу, жағымсыз пікірлер тарату немесе дөрекі әрекеттер көрсетуұжымның имиджіне нұқсан келтіреді. Сонымен қатар, педагогтің жеке үлгісі тәрбиелік мәнге ие. Балалар мен ата-аналар мұғалімнің жүріс-тұрысына қарап сенім қалыптастырады. Сол себепті әр әрекетте мәдениеттілік, жауапкершілік және адамгершілік қағидаларын сақтау маңызды. Қоғамдық ортадағы ұстаз бейнесі-оның беделімен қатар,мекеменің абыройының көрінісі. Әдеп нормаларын сақтау осы жауапкершілікті нығайтады-деп айтып өтті.

Кеңес соңында Кеңес төрайымы Л.И.Яворская сөз алды.

- Бүгінгі педагогикалық әдеп кеңесінің отырысында маңызды тақырыптар-әріптестер арасындағы өзара сыйластық мәдениеті, педагогтің сөйлеу әдебі мен дауыс ырғағы,сондай-ақ қоғамдық ортадағы мұғалім бейнесі талқыланды. Мұғалімнің кәсіби беделі мен тұлғалық мәдениеті-ұжымның бірлігі мен беделінің айнасы. Сондықтан әр ұстаз өз мінез-құлқында, сөйлеу мәдениетінде және қарым-қатынасында жоғары әдептілік пен жауапкершілікті ұстануы қажет. «Ұстаздық еткен жалықпас үйретуден балаға» демекші ұстаздық жолды таңдаған әрбір адам балаға білгенін үйретуден шаршамауы керек деп ойлаймын. Ұлт ұстазы атанып кеткен Ыбырай Алтынсарин мұғалімдердің бала оқытудағы орнын әрқашан жоғары бағалаған. Ол өз сөзінде: «Маған жақсы мұғалім бәрінен де қымбат, ол - мектептің жүрегі» - деген еді. Ұлағатты сөз қазіргі күнде де өз құнын жойған жоқ, барлық ұстаздар қауымының тірек сөзіне айналды. Менің ойымша балаға білім беремін деген әрбір педагог ұлт ұстазы Ыбырай атамыздан үлгі алуы керек. Барлық педагогтарды өз кәсіби және адамгершілік бейнесін үнемі жетілдіруге, ұжымда жағымды моральдық-психологиялық ахуал орнатуға шақырамын, - деп сөзінаяқтады.

Кеңес шешімі:

1, Әріптестермен сыйластық қарым-қатынас нығайту бойынша жұмыс Жалғастырылсын;

2.Әрбір педагог өзінің сөйлеу әдебі мен дауыс ырғағына мән беріп, жұмыс жасасын;

3 Медбике М.Попкова күн сайын топтардың тазалығын тексеріп отырсын, тексеру нәтижесін маған баяндап отырсын;

4. Қоғамдық ортада педагог имиджін сақтау бойынша түсіндіру жұмыстары жүргізілсін.

Кеңес төрағасы:

Хатшы:

Л.И.Яворская

А.А.Сыздыкова

**ПЕДАГОГИКАЛЫҚ ӘДЕП ЖӨНІНДЕГІ КЕҢЕС
ОТЫРЫСЫНЫҢ
№3 хаттамасы**

Катысканлар: 7

20.05.2026ж

Күн тәртібінде

1. Ата-анамен қарым-қатынас әдебі
2. Шағым, ұсыныс, түсіндіру мәдениеті
3. Педагог имиджі
4. Балаларға бағытталған зорлық-зомбылықтың алдын алу

Тыңдалды:

1. Күн тәртібіндегі бірінші мәселе «Ата-анамен қарым-қатынас әдебі» бойынша кеңес төрағасы Л.И.Яворская сөз алды.

- Педагогикалық мамандықтың ажырамас, маңызды, әрі қиын бөлігі – ұстаздың ата-аналармен қарым-қатынасы. Мұғалімнің жоғары психологиялық мәдениеті болуы керек: дұрыс қарым-қатынас жасай білу, әңгімелесу, әңгіме айтып отырған адамды дұрыс тыңдай білу, түсіну. Бұл да үлкен өнер. Педагог пен ата-ана арасындағы дұрыс қарым-қатынас баланың

дамуына, тәртібіне және тәрбиесіне тікелей әсер етеді. Сондықтан байланыс

орнатуда әдеп нормаларын сақтау-кәсіби міндеттің маңызды бөлігі.

Дауыс көтеру, кінә тағу немесе немқұрайлық таныту жағдайды ушықтыра түседі. №190 бұйрық талаптарына сәйкес, педагог ата-анамен әрдайым сыпайы әрі құрметті тілде сөйлесуі қажет. Мұғалім мен ата-ана арасындағы дұрыс қарым-қатынас – өзара сенімге, сыйластыққа және ортақ мақсатқа – баланың тәрбиесі мен біліміне негізделуі керек. Бұл серіктестік баланың мектептегі жетістігін арттырады. Ол үшін мына қағидаларды ұстанғандарын жөн, деп қағидаларға жеке жеке тоқталып өтті.

- Өзара сыйластық: Бір-бірінің пікірін тыңдай білу.
- Ашықтық пен шынайылық: Баланың жетістігі мен кемшілігін жасырмай айту.
- Сенім орнату: Айтылған құпия мен ақпаратты сыртқа жаймау.
- Жария түрде кінәламау: Басқалардың көзінше ата-анаға немесе балаға ұрыспау.

Тиімді қарым-қатынас тәсілдері

- Жақсы жаңалықтан бастау: Ата-анамен сөйлескенде тек жамаң қателіктерді емес, баланың жақсы қырларын да айту.
- Жеке тәсіл қолдану: Әр ата-ананың мінезі мен жағдайын ескере отырып тіл табысу.

• Бірлесіп шешу: Мәселе туындаса, оны айыптау арқылы емес, бірге шешу жолдарын қарастыру.

• Мәдениетті қарым-қатынас: Жеке хат алмасуларда (мессенджерлерде) сыпайылық сақтау және уақытты ескеру,- деп айтып өтті.

2. Күн тәртібіндегі екінші мәселе «Шағым, ұсыныс, түсіндіру мәдениеті» бойынша кеңес мүшесі, ардагер ұстазымыз Л.В.Шишкина сөз алды.

- Білім беру ұйымында жанжалдың туындау себептері әртүрлі болуы мүмкін: пікір қайшылығы, өзара түсінбеушілік, эмоциялық қысым немесе кәсіби талаптардың орындалмауы. Мұндай жағдайлардың алдын алу -педагогикалық әдептің маңызды міндеттерінің бірі.Жанжалды болдырмау үшін әріптестер арасында ашық диалог, сабырлылық,сыпайылық және мәселені дер кезінде талқылау қажет. Кикілжіңнің туындаған жағдайда айыптаудан емес, мәселенің себебін анықтаудан бастау маңызды. № 190 бұйрық талаптарына сәйкес, педагог дәрежелікке, айғайға, эмоциялық қысымға және жағымсыз пікір таратуға жол бермеуі тиіс. Әңгімелесу барысында дауыс ырғағын сақтап, әдепті сөз қолдану, қарсы тарапты тыңдай білу және ортақ шешімге келу-өзара сыйластық белгісі, Жанжалды шешуде: “Бейтарап тыңдау; “үшінші тарап немесе кеңес көмегіне жүгіну; “жеке әңгіме жүргізу, т.б. әдістерді қолданып, кикілжіңнің алдын алуға болады. Ешқандай кикілжіңсіз, түсініспеушілік тудырмай, керісінше педагогта, ата-аналар да мәдениеттілікті ұстана отырып, өз ойларын жай сөзбен, мысалмен айтып, ұсыныс жасап, дұрыс түсіндіру мәдениетін ұстанса, кез келген білім ордасында психологиялық ахуал жоғары деңгейде, ал адам үшін эмоционалдық ішкі жан дүниесі тыныштық күйде болады,- деп сөзін аяқтады.

3. Күн тәртібіндегі үшінші мәселе «Педагог имиджі» бойынша сөз кезегін Білім басқармасы Әдістемелік орталығы ҚММ-ның «Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту сапасын қамтамасыз ету» бөлімінің әдіскері К.А.Абенова сөз алды.

- Мұғалім мамандығы ерекше болғандықтан, ол әрдайым көпшіліктің алдында. Сонымен имидж – сіздің бойыңыздағы талантыңыздың жан-жақты ашылып, жарқырап көрінуі, өзіңіз туралы жақсы пікірдің қалыптасу жолы. Педагог өз имиджін өзі жасау керек, бұған киім таңдауы да жатады. Педагог имиджіндегі басты құрал, оның даусы, дауыс ырғағы, оны сабақта қолдана білуі. Балалармен қарым-қатынас жасауда сөйлесе білу, дұрыс қарым-қатынас қалыптастыру педагог біліктілігінің басты көрсеткіші. Сонымен педагог имиджі – бұл ішкі және сыртқы мазмұн бірлігі. Осы орайда ең маңыздысы педагог өзімен сыныпқа «не алып келеді?», ал ол кеткенде «не қалады?». Әрине педагог мамандығы ғана әрқашан «мен нені іске асырдым, не іске аспады, бұданда жақсы болу үшін не істеу керек?» деген сұрақтарға жауап іздеуі керек. Сонда ғана педагог сыйластыққа ие бола отырып, дұрыс қарым-қатынаста бола алады. Әр педагог имиджі тек өзіне тән педагогикалық стильде қалыптасады. Балабақшада жұмыс істейтін педагогтар имиджі, балабақша имиджін анықтайды,- деп баяндамашы педагогтің сыртқы

имиджді құраушыларға: мимика, дауыс күші мен дауыс ырғағы, костюм, кимыл, сөйлеу мәнеріне жеке жеке тоқталып, түсіндіріп өтті.

4. Күн тәртібіндегі төртінші мәселе «Балаларға бағытталған зорлық-зомбылықтың алдын алу» бойынша сөз кезегін кеңес мүшесі Л.Л.Хоменко алып, балаларға қатысты зорлық-зомбылық ұғымы тек физикалық әрекеттермен шектелмейтінін, психологиялық қысым, дөрекі сөз, корқыту, кемсіту, дөрекі үнмен сөйлеу сияқты сөздік әсерлер де баланың дамуына теріс ықпал ететінін айтты. Педагогикалық ортада мұндай жағдайлардың алдын алу-кәсіби міндет пен заңды жауапкершілік болып табылатынын және №190 бұйрықтың талаптарына сәйкес, педагог баланың ар-намысы мен жеке

құқығын құрметтеп, қандай да бір агрессияға жол бермеуі тиіс екенін естеріне салды. Баламен сөйлесу барысында сенімді, сабырлы түсіністі қарым-қатынас орнату маңызды деп, дауысты көтеру, корқыту, ата-анасын алға тарту, салыстыру немесе ашуланып сөйлеу-психологиялық зорлыққа жататынын ескертті.

Сонымен қатар, баланы көпшілік алдында ұялатын сөз айту, мінезін мазақ ету, елемеу немесе талапты дөрекі түрде жеткізу де зиянды әрекет болып есептелетінін, мұндай жағдайлар баланың сенімін жоғалтып, қорқыныш пен күйзеліс тудырады деп, зорлық-зомбылықтың алдын алу үшін: педагог өзін-өзі бақылауы тиіс, сөйлесу әдебін сақтауы қажет, баланың ерекшелігін ескеруі керек және жанжал туындаса, әдепті тәсілмен түсіндіруі маңызды екенін айтты.

Кеңес соңында кеңес төрағасы Л.И.Яворская кеңесті былай қорытындылады. Балабақшаға қызметкерлер келген кезінде міндетті түрде бірінші өздерінің сыртқы келбетіне үлкен мән беру керек екенін, қалай болса солай киінген, өзін сыйламайтын педагогке ата-аналар өз балаларын қалай сеніп тапсырады, соған үлкен мән беру керектігін, яғни адам ең бірінші өзін жаттай сыйлау керектігін айтты. Сонымен қатар, ата-аналармен әрқашан тығыз байланыста болып, бір бірін сыйлау керектігін айтты. Өйткені екеуінің де көздеген мақсаты бір- ол кішкентай бүлдіршінге жақсы білім, тәрбие беру, қамқоршылық жасау. С онымен бірге әріптестерімен әр уақытта педагог жақсы қарым-қатынаста болып, кикілжіңге жол бермей, өз эмоциясын ұстай білуге, бір бірімен дұрыс қарым-қатынас жасай білуге шақырды. Өйткені кикілжің бар жерде, адамның көңіл күй жақсы болмайды және жұмысқа деген ынтасы жойылатынын айтып, баланың қауіпсіз психологиялық ортасын қамтамасыз ету- ұжымдық жауапкершілік деп сөзін аяқтады.

Кеңес шешімі:

1. Педагогтерге ата-анамен байланыс орнатуда әдептілік пен өзара түсіністік мәдениетін сақтасын;

- 2 Шағым, ұсыныс, түсіндіру мәдениеті қатаң сақталсын;
3. Әр бір Педагог педагог имиджін ұстансын;

4. Балаларға бағытталған зорлық-зомбылықтың алдын алу жұмыстары жүргізілсін.

Кеңес төрағасы:

Л.И.Яворская

Хатшы:

А.А.Сыздыкова